

PVE/IKB-Productinformatie Biggen

Bennie van der Fels en Jan Huiskes, PV

In samenwerking met drie organisaties in de varkenshandel en drie slachterij-organisaties heeft het Praktijkonderzoek wensen en mogelijkheden van informatie-uitwisseling tussen vermeerderaars en vleesvarkenshouders geïnventariseerd. Met name de **gezondheidsbehandelingen** en de slachresultaten werden door de varkenshouders als een belangrijk onderdeel in de informatie-uitwisseling beoordeeld.

De literatuur geeft aan dat gesloten bedrijven en vleesvarkensbedrijven die van één vermeerderaar biggen afnemen, betere technische resultaten behalen en minder gezondheidsstoomissen hebben dan vleesvarkensbedrijven die biggen afnemen van verschillende vermeerderaars. Naast effecten van verschillen in microflora op de bedrijven speelt hierbij mogelijk de mate waarin de voeding, huisvesting en gezondheidszorg in de vermeerderingsfase en in de vleesvarkensfase op elkaar zijn afgestemd een rol. Informatie-uitwisseling tussen vermeerderaars en vleesvarkenshouders kan een bijdrage leveren aan het optimaliseren van deze afstemming en kan zodoende een positieve uitwerking hebben op de technische resultaten en het medicijngebruik

Opzet van de informatie-uitwisseling

Via drie organisaties in de varkenshandel en drie slachterij-organisaties namen zestien IKB-vleesvarkenshouders en negentien IKB-vermeerderaars deel aan het project "PVE/IKB-Productinformatie Biggen". Gedurende één jaar gaven de vermeerderaars, via een afleverdocument/opfokformulier bij iedere koppel afgeleverde biggen informatie over kruisingstype, leeftijd-gewichtsvet-houding, voeding, huisvesting en eventueel groepsmedicijngebruik gedurende de opfokperiode. Twee weken na opleg gaven de vleesvarkenshouders op hun beurt, via een oplegformulier, een exterieurbeoordeling van de biggen en informatie over de voeding, de huisvesting en eventueel opgetreden gezondheidsstoornissen. Vleesvarkenshouder-s die van meerdere vermeerderaars biggen afnemen, legden de biggen gescheiden per vermeerderaar op, zodat de gezondheidsadministratie en de uiteindelijke slachresultaten per vermeerderaar verzameld en geëvalueerd konden worden. De slachresultaten werden via

kwartaaloverzichten naar de vleesvarkenshouders en de vermeerderaars verzonden. De PVE/IKB-gezondheidsadministratie van de gespeende biggen en de vleesvarkens werd door het Praktijkonderzoek verzameld en verwerkt tot kengetallenoverzichten, die naar de bedrijven werden verzonden.

Resultaten informatie-uitwisseling

De *vleesvarkenshouders* beoordeelden, naast specifieke diergegevens als kruisingstype en leeftijd-gewichtsverhouding, eventueel groepsmedicijngebruik gedurende de opfokperiode in de vermeerdering als de belangrijkste informatie op het opfokformulier. Informatie over de voeding en de huisvesting gedurende de opfokperiode scoorde lager, maar werd door een meerderheid van de vleesvarkenshouders wel als belangrijk beoordeeld. De kwartaaloverzichten met de slachresultaten werden waardevol geacht door vleesvarkenshouders die van meerdere vermeerderaars biggen afnemen. De vleesvarkenshouders gebruikten deze overzichten om de slachresultaten en de slachtlijnbevindingen op basis van herkomst van de vleesvarkens te evalueren.

De *vermeerderaars* vonden de exterieurbeoordeling van de biggen door de vleesvarkenshouder en eventueel opgetreden gezondheidsstoomissen gedurende de eerste twee weken na opleg, de belangrijkste informatie op het oplegformulier. Informatie over de voeding en de huisvesting in de vleesvarkensfase werd door een minderheid van de vermeerderaars als belangrijk ervaren. De slachresultatenoverzichten gaven de vermeerderaars inzicht in de uiteindelijke prestaties van de afgeleverde biggen ten opzichte van het bedrijfsgemiddelde op het vleesvarkensbedrijf. Een ruime meerderheid van de vermeerde-

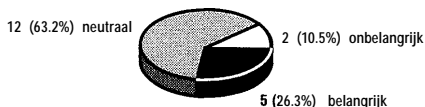
raars beoordeelde deze slachresultatenoverzichten als belangrijke tot zeer belangrijke informatie. In de korte looptijd van het project heeft de informatie-uitwisseling geen aanleiding gegeven tot aanpassingen in de bedrijfsvoering. Ook waren er geen aanwijzingen dat het medicijngebruik en de technische resultaten op de bedrijven in deze beperkte tijd door de informatie-uitwisseling zijn beïnvloed. Een meerderheid van de vleesvarkenshouders en de vermeerderaars gaf wel aan dat bij continuering van de uitwisseling van slachresultaten een positief effect op het bedrijfsresultaat verwacht mag worden (figuur 1). Uit een door het Praktijkonderzoek uitgevoerde scenariostudie blijkt dat een verbetering van de groei met 3 gram, een verlaging van de EW-voederconversie met 0,005 EW en een verlaging van de uitval met 0,11% in de vleesvarkensfase al voldoende te zijn om de kosten van informatie-uitwisseling te compenseren.

Gezondheidsadministratie

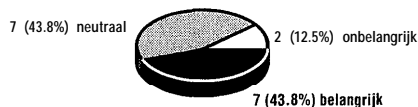
Het individueel medicijngebruik en het groepsmedicijngebruik gedurende de vleesvarkensfase vertoonden een significant negatieve relatie met de groei en

het percentage vleesvarkens zonder slachtljnbevindingen. Koppels vleesvarkens uit afdelingsronden met hoog individueel medicijngebruik behaalden een 25 gram lagere groei en 13,4% meer dieren met slachtljnbevindingen dan koppels vleesvarkens met laag individueel medicijngebruik. Opgelegde koppels vleesvarkens die gedurende de vleesvarkensfase langer dan één dag in groepsverband waren gemedicineerd, vertoonden een 18 gram lagere groei en 7,2% meer dieren met slachtljnbevindingen dan koppels vleesvarkens die korter dan één dag in groepsverband waren behandeld. Hoog individueel medicijngebruik gedurende de opfokperiode in de vermeerdering leek gepaard te gaan met hoog individueel medicijngebruik in de vleesvarkensfase. Deze relatie was echter niet aantoonbaar. De resultaten onderstrepen het belang van het bewaken van de gezondheidsstatus op de vermeerderings- en vleesvarkensbedrijven. Acht van de negentien vermeerderaars en acht van de zestien vleesvarkenshouders uit het project verwachtten bij continuering van de evaluatie van uitval en medicijngebruik via de gezondheidskengetallenoverzichten een belangrijk tot zeer belangrijk positief effect op het bedrijfsresultaat.

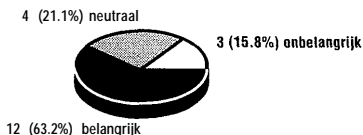
door vermeerderaars verwacht bedrijfseffect bij continuering uitwisseling opleginformatie

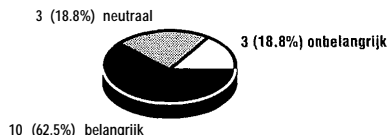
door vleesvarkenshouders verwacht bedrijfseffect bij continuering uitwisseling opfokinformatie

bij continuering uitwisseling slachresultaten

bij continuering uitwisseling slachresultaten

Figuur 1: Door vermeerderaars (19) en vleesvarkenshouders (16) verwacht effect op het bedrijfsresultaat bij continuering van de informatie-uitwisseling.

Conclusies

Optokformulieren, oplegformulieren en/of slachtre-sultatenoverzichten kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan de afstemming van de bedrijfsvoering tussen vermeerderaars en vleesvarkenshouders. Voor het compenseren van de kosten van een der-gelijke informatie-uitwisseling is slechts een geringe verbetering van de technische resultaten op vlees-varkensbedrijven noodzakelijk

Het uitwisselen van volledige en betrouwbare infor-matie is een ontwikkelingsproces. Binnen PVE/IKB moet de informatie-uitwisseling tussen vermeerde-raars en vleesvarkenshouders dan ook geen alge-meen geldende voorwaarde zijn. De aard en de sta-biliteit van relaties tussen vermeerderaars en vlees-varkenshouders bepalen in belangrijke mate het nut en daarmee de realisatie van de informatie-uitwisse-ling in de PVEIKB-ketens. ■